

## SELAHATTIN DEMIRTAS v. Türkiye (no. 2)

Öncü | Dava | 14305/17 | Derdest | Nitelikli İzleme | Karar tarihi: 22/12/2020 | Kesinleşme Tarihi: 22.12.2020

### Davaya İlişkin Açıklamalar

Davanın konusu, Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP, Kürt muhalif görüşüne yakın bir parti) liderlerinden biri ve Millet Meclisi üyesi olan başvurunun yakalanması, tutuklanması ve hakkında yürütülen ceza yargılamaları hakkındadır.

Ekim 2014'te Türkiye'nin doğusundaki 36 bölgede şiddetli protestolar ('6-8 Ekim olayları') meydana gelmiş, söz konusu olayları 2015 yılında 'Kürt sorununu' ('çözüm sürecini') hedefleyen müzakerelerin sona ermesi ile meydana gelen şiddet vakaları takip etmiştir.

20 Mayıs 2016 tarihinde, "belirli milletvekillerinin terörizme manevi ve moral desteği veren açıklamaları sebebi ile oluşan halkın öfkesine cevap verme" gerekçesi ile Anayasanın 83. maddesinin 2. fıkrası değiştirilmiş, Anayasa değişikliği tarihi öncesi dokunulmazlığın kaldırılması talebinin Millet Meclisine bildirildiği tüm durumlar için milletvekili dokunulmazlığı kaldırılmıştır. Başvurucu, Anayasa değişikliği sonrasında, 6-8 Ekim olayları benzeri konular üzerine açıklamalarda bulunduğu için dokunulmazlığını kaybeden 154 milletvekilinden (55 HDP üyesi dahil) biridir.

Başvurucu, 4 Kasım 2016 tarihinde yakalanmıştır ve silahlı örgüt üyeliği (TCK m.314) ve suç işlemek için alenen tahrik (TCK m.214) dahil olmak üzere Türk Ceza Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu ve Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun çeşitli hükümlerine dayanılarak tutuklanmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması, başvuru hakkında yürütülen ceza yargılaması ve tutuklu yargılanması sebebiyle başvurunun ifade özgürlüğü ve milletvekili olarak mecliste bulunma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Mahkeme, başvurunun konuşmalarının, Millet Meclisinde yapılan konuşma ve eylemlere ilişkin olan ve değişikliğe uğramayan Anayasanın 83. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen yasama sorumsuzluğu kapsamında olup olmadığının yerel mahkemeler tarafından incelenmediğini tespit etmiştir. Ayrıca yerel mahkemeler, bir parlamento üyesi ve muhalefet liderinin siyasi görüşlerini açıklamaya ilişkin ifade özgürlüğüne ilişkin yararı değerlendirmemiş, suçlamaların doğrudan başvurunun siyasi etkinliklerine ilişkin olup olmadığını incelememiştir.

Buna ek olarak, başvurunun suçlandığı Ceza Kanununun 314. maddesinin 1. ve 2. fıkrasında düzenlenen terör suçları çok geniştir, maddenin içeriği ve bu içeriğin savcılıklar ve mahkemeler tarafından yorumlanması ulusal makamların keyfi müdahalelerine karşı yeterli güvence sağlamamaktadır. Başvurunun siyasi açıklamaları, öngörülemez ve bir yasayla düzenlenme şartına aykırı olacak şekilde, başvuru ile silahlı terör örgütü arasında aktif bir bağ kurulması için yeterli görülmüştür (10. Madde ve 1 Numaralı Protokolün 3.Maddesinin ihlali).

Sözleşme'nin 5. maddesinin 1. ve 3. fıkrası kapsamında, Mahkeme, başvurunun tutukluluğunun yakalandığı tarih olan 4 Kasım 2016 tarihinde başladığını ve İstanbul'daki ceza yargılaması neticesinde verilen nihai hapis cezasını infaz etmeye başladığı 7 Aralık 2018 tarihinde son bulduğu değerlendirmede bulunmuştur. (§297).<sup>1</sup> Mahkeme, yerel mahkemelerin başvurunun belirtilen suçları işlediğine dair makul şüphe uyandıran ve yakalanmasını ve tutuklanmasını haklı gösterecek belirli olguları ve bilgileri sunmadığını tespit etmiştir (5. maddenin 1. ve 3. fıkralarının ihlali).

Son olarak, Mahkeme, başvurunun tutuklanmasının, çoğulculuğu bastırma ve siyasi tartışma özgürlüğünü sınırlama şeklinde gizli bir amaç taşıdığını tespit etmiştir (5. Madde ile bağlantılı olarak 18. Maddenin ihlali). Mahkeme bu sonuca varırken, "çözüm süreci"nin sona ermesini takiben Başvurucu hakkında yürütülen ceza soruşturmalarının sayısındaki ve yargılama hızındaki artışı ve HDP'nin Haziran 2015 tarihli milletvekili seçimlerinde elde ettiği kazanımları; Milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılmasını takiben sadece muhalefet partilerine mensup milletvekillerinin tutuklanmasını ve/veya gözaltına alınmasını, seçilmiş belediye başkanları dahil olmak üzere HDP'nin önde gelen isimlerinin tutuklu

<sup>1</sup> 31 Ekim 2019 tarihinde, başvurunun talebi üzerine İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, dört yıl sekiz aylık hapis cezasının infazını ertelemiş ve ayrı bir yargılamada tutuklanmamak şartıyla tahliyesine karar vermiştir.

yargılanmasını; başvurusunun 16 Nisan 2017 Anayasa referandumunu ile başkanlık sistemine geçiş ve 24 Haziran 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı seçimi dahil olmak üzere iki önemli seçim kampanyasına katılmasına engel olan tutukluluk zamanlamasını, Venedik Komisyonu'nun Yargıçlar ve Savcılar Kurulu'na dair 6 üyenin Cumhurbaşkanı tarafından atanması ve geri kalan 7 üyenin ise Millet Meclisi tarafından belirlenmesi yönündeki uygulamanın yargı bakımsızlığını ciddi şekilde tehlikeye soktuğu tespitini; uluslararası gözlemcilerin rapor ve görüşlerini, özellikle İnsan Hakları Komiserinin Türkiye'deki gerilimli siyasi durum dikkate alınarak yerel mahkemelerin kararlarını etkileyebilecek bir ortam yaratıldığına dair yorumlarını; tutuklama kararları ile Cumhurbaşkanı tarafından Başvurucuya yönelik olarak yapılan aleyhteki açıklamalar ve beyanlar arasındaki süreçlere dair yakınlık arz eden kronolojik bağı dikkate almıştır.

Mahkeme, 46. madde uyarınca, niteliği itibarıyla 18. madde kapsamındaki ihlal dikkate alındığında, ihlalin telafisi için gereken tedbirler noktasında herhangi seçimlik bir durumun bulunmadığı ve aynı olguların söz konusu olduğu halde tutukluluğun devam etmesinin başvurusunun haklarının ihlalinin sürmesine ve bu suretle taraf devletin Sözleşme'nin 46. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Mahkemenin kararlarına uyma yükümlülüğüne aykırı hareket etmesi sonucuna yol açacağını belirtmiştir. Bu nedenle, Türkiye'nin başvurusunun derhal salıverilmesi için gereken bütün önlemleri alması gerektiğine karar vermiştir.

## Kararın İcrasının Mevcut Durumu

### Bireysel Önlemler

Davanın 1398. Toplantıdaki (DH) (9-11 Mart 2021) ilk incelemesinde, Komite yetkililerin başvurusunun mevcut tutukluluğunun Büyük Daire kararının kapsamının dışında olduğuna, ayrıca mevcut tutuklamasına dayanak olan olayların ve suçlamaların ilk tutukluluğundan farklı olduğunu ilişkin bildirimleri dikkate almış ve bu argümanların halihazırda Mahkemece incelenip reddedildiğini belirtmiştir. Mahkemenin 46. madde ışığında vardığı sonuç, başvurusunun aynı delillere dayanarak devam ettirilen tutukluluk halinin devamının ihlalinin uzatılmasına ve aynı zamanda davalı devletin Mahkemenin kararlarına uyma yükümlülüğünün ihlal edilmesi anlamına gelmektedir. Komite, yetkilileri başvurusunun derhal tahliyesini sağlamaya çağırılmaktadır. Komite ayrıca, eski hale getirme yükümlülüğünün (*restitutio in integrum*) de altını çizerek, ihlalin olumsuz sonuçlarının, başvuru aleyhine derdest üç dava da dahil olmak üzere (aşağıya bakınız) gecikmeden ortadan kaldırılması çağrısında bulunmuştur.

Türk makamları, 29 Mart 2021 (DH-DD(2021)352) tarihli bildirimlerinde, başvurusunun mevcut tutukluluğunun Avrupa Mahkemesi'nin kararı kapsamında olmadığına dair önceki iddialarını yinelemiştir. Bu bağlamda, Mahkeme'nin mevcut şikayetlerle ilgili olarak incelenmekte olan tutukluluk süresinin 4 Kasım 2016'dan 7 Aralık 2018'e kadar sürdüğünü ve dolayısıyla zaten sona erdiğini belirttiği kararın §§ 220 ve 297'sine atıfta bulunmuştur. Bu kapsamda, yetkililerin görüşüne göre, başvuranın 20 Eylül 2019'da başlayan mevcut tutukluluğu Mahkeme tarafından incelenmemiştir.

Ayrıca, başvurusunun mevcut tutukluluğunun, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa Mahkemesi tarafından halen incelenmekte olan yeni bir başvuruyla ilgili farklı gerekçelere dayandığını ileri sürmüşlerdir. Yetkililer ayrıca, başvuru aleyhindeki üç ceza davasının yerel mahkemeler önünde halen derdest olduğunu bildirmiştir.

### Devam Eden Ceza Yargılaması Hakkında

- Birinci yargılama: Başvurucu, terör ile bağlantılı suçlar ile ilgili 34 fezleke kapsamında ilk olarak 4 Kasım 2016 tarihinde tutuklanmıştır. Bu fezlekelerden biri, 6-8 Ekim 2014 olayları kapsamında 'suç işlemek için alenen tahrik' ve '2911 sayılı Toplan ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' hakkındadır. Başvurusunun yargılaması 11 Ocak 2017 tarihinde başlamıştır. Başvurucu, Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 2 Eylül 2019 tarihinde serbest bırakılmıştır.
- İkinci yargılama: 16 Ağustos 2016 tarihinde, Başvurucu, Mart 2013 tarihli bir toplantıda terör örgütü lehine propaganda yapmak ile suçlanmıştır. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, Başvurucuyu 4 yıl 8 ay hapis cezasına mahkûm etmiştir. Karar 7 Aralık 2018 tarihinde kesinleşmiştir. Ancak, 17 Ekim 2019 tarihli reform benzer suçlar bakımından temyiz hakkı tanıdığıdır. 31 Ekim 2019 tarihinde, İstanbul Ağır

Ceza Mahkemesi, Başvurucunun başvurusunu kabul etmiş ve temyiz süresince infazı erteleyerek başvurucunun serbest bırakılmasına karar vermiştir.

- c) Üçüncü yargılama: 20 Eylül 2019 tarihinde, başvuru Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nin 6-8 Ekim 2014 olayları kapsamında devletin birliğini ve toprak bütünlüğünü bozmak, kasten öldürmeye tahrik, hırsızlık yapmaya tahrik, kişileri hürriyetinden yoksun bırakılmasına tahrik olmak üzere 5 ayrı suç sebebi bir kez daha yakalanmış ve tutuklanmıştır. 30 Aralık 2020 tarihinde, Ankara Cumhuriyet Savcısı, başvurucuyu ve 108 ortak sanığı yukarıda belirtilen dahil olmak üzere 29 farklı suçla itham eden 3.530 sayfalık bir iddianame düzenleyerek Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunmuştur. 7 Ocak 2021 tarihinde, Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi, iddianameyi kabul etmiştir ve Mahkeme, olayların ve davanın taraflarının birinci yargılamadan farklı olduğunu ve başvurucunun ilk yargılamada incelenmeyen suçlamalar sebebi ile yakalandığını belirtmiştir.

Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi, Üye Devletlerin Sözleşme'nin 46. Maddesi uyarınca Avrupa Mahkemesi kararlarına uyma zorunluluğunu ve Anayasa'nın 90. Maddesinin hatırlatılarak (temel hak ve özgürlüklerin kapsamına ilişkin bir ihtilaf durumunda usulüne uygun olarak yürürlükte olan uluslararası anlaşmaların hükümleri uygulanır) Avrupa Mahkemesi'nin kararının başvurucunun 4 Kasım 2016 ile 7 Aralık 2018 tarihleri arasındaki tutukluluk sürelerini kapsadığını, oysa somut olaydaki tutukluluğun 20 Eylül 2019'da başladığını kaydetmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, esas olarak kaçma ve tanıklara, mağdurlara veya diğerlerine baskı yapma riski nedeniyle alternatif tedbirlerin yetersiz kalacağını belirterek, başvurucunun tutukluluğunun devamına karar vermiştir.

Ankara Ağır Ceza Mahkemesi en son 29 Nisan 2021'de başvurucunun tutukluluğunu re'sen incelemiş ve bu yargılamalara ilişkin ilk duruşmasını 26 Nisan'da yapmıştır. Son duruşmalar 18-21 Mayıs 2021 tarihleri arasında yapılmış ve Ağır Ceza Mahkemesi bir sonraki duruşmanın 14 Haziran 2021'de yapılmasına karar vermiştir. Mahkeme her iki duruşmada da başvurucunun tahliye talebini reddetmiştir

#### ***Başvurucu tarafından sunulan Madde 9.1. bildirim (DH-DD(2021)504)***

Başvurucu, yerel mahkemeler önünde aleyhinde devam eden ceza yargılamaları hakkında bilgi vermiştir. İlk davaya ilişkin olarak Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi, 16 Mart ve 14 Nisan 2021'de iki duruşma yapmıştır. 6 Mayıs'ta yapılması planlanan bir sonraki duruşma pandemi tedbirleri nedeniyle 25 Mayıs'a ertelenmiştir. 19 Nisan'da, ilk dava 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde birlikte incelenmek üzere üçüncü davayla birleştirilmiştir. Başvurucu, Türk hukukunda ayrı davaların ancak olgulara, iddia edilen suçlara ve/veya taraflara ilişkin bağlantıları varsa birleştirilebileceğini ileri sürmüştür. Başvurucuya göre, birleştirme kararı, her iki yargılamanın da Mahkeme tarafından incelenen aynı gerçeklere ve olaylara dayandığını doğrulamıştır.

İkinci davaya ilişkin olarak, Yargıtay 26 Nisan 2021 tarihinde başvuranın 4 yıl 8 aylık hapis cezasını onamıştır. Başvurucu, diğer sonuçların yanı sıra, hükümlü bir kişi olarak Türk Ceza Kanunu'nun 53. maddesi uyarınca seçilme hakkının ortadan kaldırıldığını belirtmiştir. Üçüncü davaya ilişkin olarak 22. Ağır Ceza Mahkemesi, başvuru 7 Ocak, 5 Şubat, 25 Mart ve 2 Nisan 2021 tarihlerinde tahliye talebini reddetmiştir. Başvuranın itirazları da mahkemeleri tarafından reddedilmiştir.

Başvurucu, aleyhinde derdest olan diğer ceza yargılamaları hakkında daha fazla bilgi vermiş ve üst düzey hükümet yetkililerinin yorum yapmaya devam ettiğini ve dolayısıyla adli kovuşturmalara müdahale ettiğini ileri sürmüştür. Başvurucunun, mevcut davada yerel mahkemelerin Mahkeme kararına uymamasıyla ilgili olanlar da dahil olmak üzere, Anayasa Mahkemesi önünde derdest beş bireysel başvurusu bulunmaktadır.

Yanıt olarak, yetkililer önceki görüşlerini (DH-DD(2021)352 ve DH-DD(2021)121) yinelemiş ve başvurucunun iddialarını reddetmiştir. Başvurucunun mevcut kararın kapsadığı kadarıyla tutukluluğunun sona erdiğini ve mevcut tutukluluğunun, şu anda Avrupa Mahkemesi'nde incelenmekte olan yeni bir başvuruyla ilgili farklı gerekçelere dayandığını ileri sürmüştür.

Yetkililer, başvurucunun bahsettiği ceza yargılamasının farklı olgusal gerekçelere sahip olduğunu ve başvurucunun serbest bırakıldığı dava dışında karar kapsamında yer almadığını ileri sürmüştür. Ayrıca, ilk dava dizisinin üçüncü davaya henüz katılmadığını, ancak ilgili mahkemenin bu yönde bir talepte bulunduğunu ileri sürmüştür.

Yetkililer, ilgili mevzuata atıfta bulunarak, davaların birleştirilmesinin Türk hukukunda usul ekonomisi açısından yaygın bir usul olduğunu eklemiştir. Yetkililer, üst düzey hükümet yetkililerinin yorumlarının, mevcut dava için gerekli tedbirlerle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olmadığını ileri sürmüşler ve adli işlemlere müdahale edebilecekler iddiasını reddetmişlerdir. Son olarak, Mahkeme kararının birlikte Komite kararlarının tercüme edildiğini ve ilgili adli makamlara gönderildiğini kaydetmişlerdir.

### **Genel önlemler**

Yetkililer, kararın kesinleşmesinden itibaren Komite'nin çalışma yöntemlerinde belirtilen altı aylık süre sınırı içindedir ve bu nedenle henüz genel tedbirlere ilişkin bilgileri içeren bir eylem planı sunmamıştır.

## **Bakanlar Komitesi'nin Son İncelemesi:**

### **Referans Metinleri:**

DH-DD(2021)121, H/Exec(2021)4; DH-DD(2021)352, CM/Del/Dec(2021)1398/H46-40, DH-DD(2021)504-rev

### **Notlar/Sorunlar:**

<b>Başvuru</b>	<b>Dava</b>	<b>Karar Tarihi</b>	<b>Kesinleşme Tarihi</b>	<b>Sınıflandırma Kategorisi</b>
14305/17	SELAHATTİN DEMİRTAŞ (No 2)	22/12/2020	Büyük Daire	Kompleks sorun ve acil bireysel önlemler

### **1406. toplantı, 7-9 Haziran 2021 (DH) – Notlar:**

Başvurucunun, Avrupa Mahkemesi'nin bu yöndeki açık göstergelerine rağmen, 6-8 Ekim 2014 olaylarına ilişkin suçlardan dolayı tutuklu yargılanmasından serbest bırakılmamış olması büyük bir endişe uyandırmakta olup yetkililerin Komite'nin Mart ayındaki toplantıda kabul ettikleri kararlara cevap olarak daha önce Mahkeme ve Komite tarafından incelenen ve reddedilen açıklamaları yinelemeleri kaygılandırıcıdır.

Yetkililerin kararın kapsamına ilişkin iddialarına yanıt olarak, Mahkeme'nin 1 No'lu Protokol'ün 5., 10. ve 3. maddeleri kapsamında yaptığı incelemenin, başvurunun birinci ve ikinci yargılama bağlamında 4 Kasım 2016 ile 7 Aralık 2018 tarihleri arasında tutuklanması ve tutuklu yargılanmasıyla ilgili olduğu hatırlatılır (kararın 297. paragrafı).

Ancak, Komitenin 5. madde ile bağlantılı olarak 18. madde kapsamındaki incelemesi ve 46. madde kapsamında yapılan belirlemeleri ve kararın hüküm kısmı, başvurunun mevcut tutukluluğunun temelini oluşturan, başvurunun üçüncü yargılama kapsamında, 20 Eylül 2019 tarihinden beri devam eden tutukluluğunu da ilgilendirmektedir. Dolayısıyla Mahkeme, 46. madde uyarınca, aynı olgusal içeriğe ilişkin gerekçelerle başvurunun tutukluluk halinin devam etmesinin, başvurunun haklarının ihlalinin uzamasının yanı sıra, Davalı Devletin Mahkemenin kararına uyma yükümlülüğünün ihlalini de beraberinde getireceğini açıkça belirtmiştir.<sup>2</sup> Mahkeme, başvurunun mevcut tutukluluğuna ilişkin suçlamalara ilişkin ceza soruşturmasının (6-8 Ekim 2014 olayları), farklı şekilde sınıflandırılmasına rağmen, birinci yargılamanın temelini oluşturan olayların bir kısmıyla ilgili olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, 18. maddenin ihlal edildiğine karar verirken, yerel makamların, başvuranın 6-8 Ekim 2014 tarihleri arasında işlendiği iddia edilen bir suçta karıştığından şüphesiyle özellikle ilgili olmadığını, bunun yerine onu siyasi faaliyetlerini yürütmesini engelleyecek şekilde tutuklu tutmakla ilgilendikleri görüşündedir.

Bu arka plana karşı, Komite, başvuranın mevcut tutukluluğunun devam etmesinin, Mahkeme tarafından tespit edilen haklarının ihlalinin uzaması ve ayrıca davalı Devletin Mahkeme kararına uyma yükümlülüğünün ihlal edilmesi sonucunu doğurduğunu bir kez daha vurgular. Mevcut toplantıdan önce veya toplantı sırasında, yetkililerin, başvurunun serbest bırakıldığı veya kısa süre içinde serbest

<sup>2</sup> Özellikle kararın 441 ve 442. paragraflarına bkz.

birakılacağı bilgisini Komiteye sunacakları umulmaktadır; bu bilgilerin olmaması halinde, Komite yetkilileri bir kez daha başvuranın serbest bırakılmasını sağlamaya teşvik etmelidir.

Başvurucunun, bu davada Mahkeme tarafından tespit edilen 18. Madde ihlali meydana gelmemiş olsaydı sahip olacağı pozisyona mümkün olduğunca geri getirilmesi için tedbirler alınmasını gerektiren *restitutio in integrum* yükümlülüğünü hatırlatarak, Komite şu durumun altını çizmektedir: Başvurucu aleyhine derdest olan üç dava, Mahkeme'nin bulgularına dayanarak, Türkiye'nin Sözleşme'nin 46. Maddesi kapsamındaki yükümlülüklerine uygun olarak ve temel hak ve özgürlüklerin kapsamına ilişkin bir anlaşma ile ulusal bir kanun arasında bir ihtilaf olması durumunda, usulüne uygun olarak yürürlükte olan uluslararası anlaşmaların hükümlere öncelik veren Anayasa'nın 90. Maddesi dikkate alınarak, daha fazla gecikmeden sonuçlandırılmalıdır.

Bu bağlamda, başvurucunun ikinci yargılamada (yukarıya bakınız) dört yıl sekiz aylık hapis cezasını onaylayan yakın tarihli Yargıtay kararı endişe yaratmaktadır. Yetkililer, kararın artık kesin olup olmadığını Komiteye bildirmeye ve eğer öyleyse, özellikle siyasi faaliyetlerine ilişkin olmak üzere başvuru için sonuçları hakkında bilgi vermeye davet edilebilir.

Komite, en geç bir sonraki toplantısında (14-16 Eylül 2021) bu davayı incelemeye devam etmeye karar verebilir. Başvurucunun bir sonraki incelemesine kadar hala serbest bırakılmamış olması durumunda, Komite Sekreterliğe bir geçici karar taslağı hazırlaması talimatını verebilir.

Son olarak, Komite'nin çalışma yöntemlerine göre, yetkililerin 22 Haziran 2021'e kadar bir eylem planı sunmaları gerekmektedir ve bu nedenle, Komiteye mevcut toplantıda genel tedbirlerin incelenmesine girmesi önerilmemiştir. Mahkeme'nin 18. madde kapsamındaki tespitleri ışığında, Komite, yetkilileri Avrupa Konseyi'nin ilgili standartlarından örnek alarak, Türk yargısını siyasi baskılara karşı güçlendirmek ve tam bağımsızlığını sağlamak için öngörülen tedbirlere ilişkin eylem planlarında bilgi vermeye yetkili makamları teşvik edebilir.

#### **Kararlar:**

Temsilciler,

1. mevcut davada Mahkeme'nin, başvuranın bir suç işlediğine dair makul şüpheyi destekleyecek delil yokken gözaltına alındığına (5 §§ 1. madde ve 3. maddenin ihlali) ve iki önemli kampanya sırasında gözaltına alınması ve tutuklu yargılanmasının özellikle çoğulculuğu yok etmek ve siyasi tartışma özgürlüğünü sınırlamak gibi gizli bir amaç güttüğünü (5. madde ile bağlantılı olarak 18. maddenin ihlali); başvurucunun milletvekili dokunulmazlığının kaldırılmasının ve ceza kanununun başvurucuyu siyasi konuşmalardan dolayı cezalandırmak için uygulanma şeklinin öngörülebilir olmadığını ve kanun tarafından öngörülmediğini (10. madde) ve başvurucunun tutukluluğunun başvurucunun Ulusal Meclisin faaliyetlerine katılmasını fiilen imkansız hale getirdiğini (1 No'lu Protokolün 3. maddesi) hatırlatarak;

#### **Bireysel önlemlerle ilgili olarak**

2. Başvuranın terör örgütü lehine propaganda yapmaya ilişkin Terörle Mücadele Kanunu'nun 7(2) maddesi uyarınca verdiği mahkûmiyet kararının 26 Nisan 2021 tarihinde Yargıtay tarafından onandığını ve Türk yetkililerin verdiği bilgiye göre başvuru, 3 Mayıs 2021 tarihinde hapis cezasını çekmeye başladığını belirterek;
3. Yetkilileri, Yargıtay kararının metnini ve çevirisini, yukarıdaki mahkûmiyetin sonuçlarına ilişkin kapsamlı bilgilerle birlikte mümkün olan en kısa sürede sunmaya davet etmiş; ve Sekreterliğe, Komitenin bir sonraki incelemesi için zamanında bir değerlendirme yapması talimatını vermektedir;

#### **Genel önlemlerle ilgili olarak**

4. Eylem planının sunulması için son tarihin 22 Haziran 2021'de sona ereceğini kaydederek, karara yanıt olarak alınması gereken genel tedbirleri incelemenin erken olduğunu düşünmekte ve Mahkeme'nin özellikle 5. madde ile bağlantılı olarak 18. Madde kapsamındaki bulguları ışığında Avrupa Konseyi standartlarından yararlanarak Türk yargısını herhangi bir müdahaleye karşı

güçlendirmek ve tam bağımsızlığını sağlamak için öngörülen tedbirler hakkında gelecek eylem planlarında bilgi vermek ile ilgili yetkilileri teşvik etmektedir;

5. 1411. toplantısında (Eylül 2021) (DH) davanın incelenmesine devam etme kararı almıştır.